

С Т А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност „Генетика“, обявен в сектор „Медицинска генетика“ на катедра „Микробиология, вирусология и медицинска генетика“, Факултет „Фармация“, за нуждите на Лаборатория по медицинска генетика на УМБАЛ „Г. Странски“ – ЕАД, Плевен (публикуван в ДВ бр. 36 от 27.04.18 г.)

ОТ: доц. д-р Виктория Атанасова, д.м., специалист по педиатрия и неонатология, Катедра „Акушерство и гинекология“, Медицински Факултет, МУ – Плевен

В конкурса за „Професор“ по научната специалност „Генетика“ към Медицински Университет – Плевен е кандидатствал и допуснат един кандидат – доц. д-р Катя Ковачева, д.м., доцент по Генетика в сектор „Медицинска генетика“ на катедра „Микробиология, вирусология и медицинска генетика“ и Лаборатория по медицинска генетика на УМБАЛ, Плевен

Доц. д-р Катя Ковачева е завършила медицина във Висш Медицински Институт – Плевен през 1984 г. През следващите 5 години тя работи като цехов лекар и лекар-ординатор в Консултативна поликлиника. Професионалната кариера на доц. Ковачева като генетик започва през 1989 г., когато е назначена като ординатор в Медико-Генетичен Консултативен Център към Висш Медицински Институт – Плевен. От тогава и до момента доц. Ковачева е ръководител на Плевенския Регистър за Вродени Аномалии. През 1993 г. придобива специалност по Медицинска генетика, а през 1995 г. е избрана за асистент по Медицинска генетика към Медицински Университет – Плевен. През 1998 г. става старши, а през 2000 г. – главен асистент. През 2010 г. защитава дисертационен труд на тема „Диагностични, профилактични и епидемиологични аспекти на регистрацията на вродени аномалии“. През 2011 г. придобива диплома за ОНС „Доктор“, а през 2012 г. е хабилитирана за доцент по научна специалност „Генетика“. През 2013 г. Плевенският Регистър за Вродени Аномалии, благодарение на активната дейност на доц. Ковачева, става член на EUROCAT. От 2017 г. доц. Ковачева е ръководител на Сектор „Медицинска генетика“ към Медицински Университет – Плевен.

Доц. д-р Катя Ковачева напълно отговаря на количествените наукометрични изисквания на Медицински Университет – Плевен за тази академична длъжност:

- Придобита научна степен „Доктор“;

- Един докторант в напреднала процедура, предстоящо разкриване процедура на един докторант;
- Общ брой публикации – 83, от които 10 в чужди научни списания; самостоятелен или първи автор на 29 публикации; съавтор в написване на 7 книги, учебници и ръководства и 2 монографии;
- Участията й в научни форуми са 122, от които 39 в чужбина;
- Общият импакт фактор е 49.979, като 10.975 е от публикации, а от резюмета – 39.004;
- Общо цитиранията ѝ са 130, като 72 са от чужди източници;
- Участията ѝ в научни проекти, финансиирани от Медицински Университет – Плевен, са 19, а в пилотни по програма „Леонардо да Винчи“ – 2;
- Била е рецензент на един проект към МОН.

1. Научна дейност

Научните интереси на доц. Ковачева са многострани и обединяват различни специалности: генетика, акушерство-гинекология, имунология, неонатология, педиатрия, онкология. Научните ѝ трудове имат огромно практическо значение за своевременна диагностика на вродени аномалии, генетично консултиране на родителите, диагностика на репродуктивни неудачи, тромбофилия, генетични фактори на онкологични заболявания, Life Long Learning system за обучение по клинично хранене.

Доц. Ковачева разработва оригинален вариант за цялостен подход към вродените аномалии – превенция на базата на генетично консултиране, ранна диагностика – в тясна колаборация с акушер-гинеколози, неонатолози и педиатри, регистрация със създаване на първия и уникален за страната ни регистър на вродени аномалии за Плевенския регион, обхващащ 25-годишен период. Доц. Ковачева насочва вниманието към структурата на феталната и неонаталната смъртност и значението на вродените аномалии за нея. Освен това тя разработва оригинален алгоритъм за поведение при раждане на дете с вродена аномалия.

Детайлното проучване на тромбофилията, честотата на засягане на различните генетични фактори, свързани с нея, както и на значението ѝ за репродуктивните неудачи е също приоритет на доц. Ковачева. С това тя дава значителен принос за диагностиката и лечението на инфертилитета, миелопролиферативните заболявания, хеморагичните усложнения в неонаталния период.

Проучванията върху генетичните фактори, свързани с мъжкия и женския инфертилитет, както и върху тези, свързани с някои онкологични заболявания и по-специално с рака на гърдата, дават значителен принос за диагностиката и адекватното терапевтично поведение при тези казуси.

Приемам самооценката за научните приноси в трудовете на доц. Ковачева. Те са представени изчерпателно и са систематизирани в 6 основни научни направления с редица поднаправления, отразяващи широките й научни интереси.

За мен, като неонатолог и педиатър, приноси от изключително значение за клиничната практика са тези от направления I и II – „Вродени аномалии – честота, етиология, скрининг, диагноза и профилактика“ и „Медико-генетично консултиране при вродена и наследствена патология“. Тези приноси са резултат от 25-годишни проучвания и тясна колаборация с неонатолози, педиатри и акушер-гинеколози. Това се дължи изключително на активността на доц. Ковачева в тази област и комуникацията ѝ със специалистите, ангажирани с вродените аномалии. Консултациите на доц. Ковачева са от огромно значение за мултидисциплинарен консенсус и екзактна диагностика на проблеми от този тип. За пръв път в България се разработва и утвърждава в тази научна област такъв оригинален стил на работа, който приобщава страната ни към Европейските медицински стандарти и ни дава международно признание, свидетелство за което е включването на Регистъра към EUROCAT.

2. Научна активност

Доц. Ковачева се представя с голяма научна активност и нейните резултати са известни на медицинската научна общност у нас и в чужбина. Доц. Ковачева е участвала в 122 научни форума, от които 39 в чужбина. Била е ръководител или водещ изследовател в 19 научни проекта, финансиирани от Медицински Университет – Плевен, и 2 пилотни проекта по Европейска програма „Леонардо да Винчи“. Членува в 4 български и 1 международно научни дружества. Изявява се също така като рецензент към МОН, както и към списание Journal of IMAB. Участва в 5 научни журита за придобиване на ОНС „доктор“, „доктор на науките“ и академични длъжности „доцент“ и „професор“.

3. Учебно-преподавателска дейност

Доц. Ковачева е дългогодишен преподавател по медицинска генетика (от 1995 г.) на студенти по медицина (БЕО и АЕО), акушерки, медицински сестри, медицински лаборанти, специализанти. Курсът по генетика е част от учебните програми на цитираните категории, като към настоящия момент тя поема повече от половината от наличния хорариум (АОЕ и БЕО). Тя участва в разработването на учебни програми, тестове и други форми, свързани с преподаването на дисциплината „медицинска генетика“.

Освен това доц. Ковачева участва активно в научното и академично развитие на преподаватели по медицинска генетика, както и в професионалното развитие на сътрудниците. Оказва методична помощ на докторанти (както в областта на генетиката, така и в други научни области),

специализанти и студенти. Ръководи кръжок по медицинска генетика за студенти по медицина.

Многократно е била извиквана като консултант на казуси, свързани с генетични проблеми, в различни области на медицината – неонатология, педиатрия, акушерство и гинекология, съдова патология, дерматология и др.

По настоящем е втори ръководител на докторант по специалност „Биохимия“ и предстои разширяване на докторантура на втори нейн докторант.

Заключение:

Цялостната научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност на доц. Ковачева се характеризира с многостранност, компетентност, активна колаборация с различни специалности и участие в учебния процес на студенти, специализанти, лекари и докторанти и напълно отговаря на изискванията на Медицински Университет – Плевен за професорска хабилитация.

След внимателен прочит и анализ на предоставените материали за настоящия конкурс считам, че на доц. д-р Катя Ковачева, д.м. напълно и заслужено може да бъде присъдена академичната длъжност „Професор“ по Генетика в Медицински Университет – Плевен.

20.08.2018 г.

Доц. д-р Виктория Атанасова, д.м.